

Маадыр дугайында сөс

Тыва эки турачылар боо чепсекти ыдык кылдыр хүлээп алганнар. Маадырлыг Кызыл Шеригниң одуругларынга дайынчының бедик адын алдарлы-биле шынзыдып даңгыраглааннар. Гвардейжи капитан Кечил-оолдуң дайынчы селемени хүлээп алгаш, ону ошкап турар чуруу салгакчыларда артып калган. Дайынчы командирниң хажык чок даңгыраа!

Февральдың ол хүннеринде Морозов аттыг 8-ки гвардейжи аъттыг дивизияның командьлалының Тываның Араттың Революстуг Намының Төп Комитетинге бижээн одуруглары бо:

“Силерниң улузуңарның маадыры гвардейжи капитан Кечил-оолду бистиң каттыжыынынывыстың бүгү составы дидим болгаш эрес командир деп билир. Берге үелерде ол кезээде эң айыылдыг черлерге барып, дайынчыларны хей-аът кирип, үргүлчү ти-леп үнүп чораан. Бистер тыва эскадроннуң дайынчыларны болгаш командирлерин чазактың бедик шаңналдарынга кирип, оларның чедишкиннерин төлептии-биле үнелээн бис”.

Гитлержи эжелекчилерге удур тулчуушкуннарга онза шылгараңгай маадыр чоруу дээш эки турачылар эскадронунуң командири гвардия капитаны Кечил-оол дайынчы Кызыл тук ордени-биле болгаш хөй-хөй медальдар-биле шаңнаткан. Сөөлүндө, 1944 чылдың февраль 19-та, командьлал чери Совет Эвилелиниң Маадырының бедик адын тыпсырынче бижик кириген.

Бистер тыва эки турачыларның чаңгыс полкчулары, дөрткү эскадроннуң командири, тыва улустуң эрес-дидим оглу Түлүш Кечил-оолдуң Совет төрээн чурт дээш немец-фашистиг эжелекчилерге удур тулчуушкуннарга кылган шылгараңгай маадырлыг

чоруун ам-даа магадап, аңаа чоргаарланып чоруур бис. Маадырның чырыткылыг үлегер-хевири амгы болгаш келир үениң салгакчыларынга кезээ мөңгедө үлегер болуп артар.

Кандыг-даа херек туюлунга четкен турар ужур-луг. Тыва улустуң патриотчу болгаш интернационалчы шынчы оглу, дайынчы коммунист Түлүш Балдаңович Кечил-оолга Совет Эвилелиниң Маадыры бедик адын тывыскан турарын идегеп турар бис деп, ооң чаңгыс полкчуларының күзели үр-даа болгаш болза боттанганы биске, тыва чонга, база кончуг улуг чоргаарал.

Совет Эвилелиниң Маадыры деп бедик атты тиилелгениң 45 чыл оюн таварыштыр Түлүш Балдаңович Кечил-оолга Совет Социалистиг Республикалар Эвилелиниң Президентизиниң Чарлыы-биле 1990 чылдың май 5-те тывыскан.

Совет Эвилелиниң Маадырының Хүндүлүг бижиин Маадырның оглу Владимир Борисович Кечил-оолга тывыскан.

Ында мынчаар бижээн:

“Тиилелгениң 45 чыл оюн таварыштыр Түлүш Балдаңович Кечил-оолга, Ада-чурттуң Улуг Дайынчының чылдарында фронтуга немец-фашистиг эжелекчилер-биле демиселге командьлалдың дайынчы даалгаларын үлегерлии-биле күүседип, бодунуң эрес-дидим маадырлыг чоруун көргүскен дээш Совет Эвилелиниң Маадыры деп бедик атты тывыскан”.

Ол ону билир фронтучу эш-өөрүнге, ооң чаңгыс полкчуларынга, эң чоок төргүл-төрелдеринге, ажы-төлүнге болгаш тыва чонга үнелеп четпес кызыгааржок улуг өөрүшкү болган.

Ч. КОНГАР.

IX РЕСПУБЛИКАНСКАЯ ВЫСТАВКА-ЯРМАРКА УЧАЩИХСЯ

1 июня 1999 года прошла IX традиционная ярмарка-выставка товаров народного потребления и изделий декоративно-прикладного творчества, изготовленных учащимися образовательных учреждений республики.

В выставке-ярмарке приняли участие 36 образовательных учреждений кожуунов и гг. Кызыла и Ак-Довурака.

Образовательными учреждениями были представлено на ярмарку широкий ассортимент столяр-